

“Таълим түғрисида”ги Қонуннинг мазмун-моҳияти (ЎРҚ–637, 23.09.2020)

Қонун билан жинси, ирқи, миллати, тили, дини, ижтимоий келиб чиқиши, эътиқоди, шахсий ва ижтимоий мавқеидан қатъи назар, ҳар кимга таълим олиш учун тенг ҳуқуқлар кафолатланади.

Таълим турлари қуйидагилардан иборат:

- мактабгача таълим ва тарбия;
- умумий ўрта ва ўрта маҳсус таълим;
- профессионал таълим;
- олий таълим;
- олий таълимдан кейинги таълим;
- кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш;
- мактабдан ташқари таълим.

Умумий ўрта таълим I–XI синфларни ўз ичига олади.

Ўрта маҳсус таълим академик лицейларда 9 йиллик таянч ўрта таълим асосида 2 йил мобайнида амалга оширилади.

Профессионал таълим бошланғич, ўрта ва ўрта маҳсус профессионал таълим даражаларига ажратилади.

Бошланғич профессионал таълим касб-хұнар мактабларида IX синф бити्रувчилари негизида кундузги таълим шаклида 2 йиллик интеграциялашган дастур асосида бепул амалга оширилади.

Ўрта профессионал таълим колледжларда давлат буюртмаси ёки тұловшартнома асосида давомийлиги 2 йилгача бўлган кундузги, кечки ва сиртқи таълим шакллари бўйича амалга оширилади.

Ўрта маҳсус профессионал таълим техникумларда давлат буюртмаси ёки тұловшартнома асосида давомийлиги камида 2 йил бўлган кундузги, кечки ва сиртқи таълим шакллари бўйича амалга оширилади.

Олий таълимдан кейинги таълимни олий таълим ва илмий ташкилотларда олиш мүмкін.

Олий таълимдан кейинги таълим докторлик диссертациясини тайёрлаш ва ҳимоя қилиш мақсадида мутахассисликни чуқур ўрганишни ва илмий изланишлар олиб боришни назарда тутадиган таянч докторантурасында олиш мүмкін.

докторантура ва мустақил изланувчанлик асосида илмий даражага эга илмий ва илмий-педагогик кадрлар тайёрлашни таъминлайди.

Таълим олиш шакллари:

- ишлаб чиқаришдан ажralган ҳолда таълим олиш (кундузги);
- ишлаб чиқаришдан ажralмаган ҳолда таълим олиш (сиртқи, кечки, масофавий);
- дуал таълим;
- оиласда таълим олиш ва мустақил таълим олиш;
- катта ёшдагиларни ўқитиш ва уларга таълим бериш;
- инклюзив таълим;
- экстернат тартибидаги таълим;
- мудофаа, хавфсизлик ва ҳуқуқни муҳофаза қилиш фаолияти соҳасида кадрлар тайёрлаш.

Қонунга кўра, давлат олий таълим, ўрта маҳсус, профессионал таълим муассасалари ва уларнинг филиаллари, шунингдек давлат иштирокидаги олий, ўрта маҳсус, профессионал таълим ташкилотлари ва уларнинг филиаллари Президент ёки Ҳукумат қарорлари билан ташкил этилади.

Нодавлат таълим муассасаларини ташкил этиш уларнинг таъсисчилари томонидан амалга оширилади.

Нодавлат таълим ташкилотларига лицензия Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси томонидан берилади.

Таълим ташкилотларига ўқишга қабул қилиш барча талабгорлар учун таълим олишга доир тенг имкониятларнинг таъминланиши принципи асосида амалга оширилади, шахсларнинг айрим тоифалари бундан мустасно, уларга қонун ҳужжатларига мувофиқ имтиёзлар берилиши мумкин.

Таълим ташкилотлари талабгорларни ва (ёки) уларнинг ота-онасини ёки бошқа қонуний вакилларини устав, лицензия (нодавлат таълим ташкилотлари учун), давлат аккредитацияси тўғрисидаги сертификат, ўқув дастури ҳамда таълим фаолиятини тартибга солувчи бошқа ҳужжатлар, таълим олувчиларнинг ҳуқуқлари ва мажбуриятлари билан таништириши шарт.

Жисмоний, ақлий, сенсор (сезги) ёки руҳий нуқсонлари бўлган болалар ўқишга ўз ота-онасининг ёки бошқа қонуний вакилларининг розилигига ва тиббий-психологик-педагогик комиссиянинг холосасига биноан қабул қилинади.

Айрим таълим ташкилотларига (олий таълим муассасаларига, академик лицейларга, Президент, ижод, ихтисослаштирилган мактаблар ва бошқаларга) ўқишига қабул қилиш танлов асосида амалга оширилади.

Давлат олий таълим ва профессионал таълим муассасаларига ўқишига қабул қилиш давлат гранти ва (ёки) тўлов-шартнома асосида амалга оширилади.

Чет эллик фуқароларни Ўзбекистоннинг давлат таълим муассасаларига қабул қилиш тўлов-шартнома асосида (бундан давлат гранти ажратилган ҳоллар мустасно) амалга оширилади.

Давлат таълим муассасаларига ўқишига қабул қилиш тартиби Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади.

Нодавлат таълим ташкилотларига ўқишига қабул қилиш тартиби ушбу таълим ташкилотлари томонидан белгиланади.

Олий таълим муассасаларига давлат гранти асосида ўқишига қабул қилиш параметрлари Президент томонидан белгиланади.

Олий таълим муассасаларига ўқишига қабул қилиш чоғида **имтиёзли контингент учун қўшимча қабул параметрлари** белгиланади.

Шунингдек, мазкур Қонун билан 1997 йил 29 августдаги “Таълим тўғрисида”ги ҳамда “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Қонунлар ўз кучини йўқотди.

Ушбу Қонун расмий эълон қилинган кундан эътиборан кучга киради.

"ТАЪЛИМ ТЎГРИСИДА"ги Қонун

Манба: ЎРҚ-637, 23.09.2020. [@huquqiyaxborot](#)

Давлат олий таълим ва професионал таълим муассасалари га ўқишга қабул қилиш давлат гранти ва (ёки) тўлов-шартнома асосида амалга оширилади

Чет эллик фуқароларни Ўзбекистоннинг давлат таълим муассасалари га ўқишга қабул қилиш тўлов-шартнома асосида амалга оширилади (давлат гранти ажратилган ҳоллар бундан мустасно)

Олий таълим муассасалари га давлат гранти асосида ўқишга қабул қилиш параметрлари Президент томонидан белгиланади

Олий таълим муассасалари га ўқишга қабул қилиш чоғида имтиёзли контингент учун юшимча қабул параметрлари белгиланади

Давлат олий таълим, ўрта маҳсус, професионал таълим муассасалари ва уларнинг филиаллари, шунингдек давлат иштирокидаги олий, ўрта маҳсус, професионал таълим ташкилотлари ва уларнинг филиаллари **Президент ёки Ҳукумат қарорлари билан** ташкил этилади

НОДАВЛАТ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИ

Таъсисчилар томонидан ташкил этилади

Таълим сифатини назорат килиш давлат инспекцияси томонидан лицензия берилади

Ўқишга қабул қилиш тартибини мустақил белгилайди

ҚҮЙИДАГИ ТАЪЛИМ ТАШКИЛОТЛАРИГА ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛИШ ТАНЛОВ АСОСИДА АМАЛГА ОШИРИЛАДИ

олий таълим муассасалари га

академик лицейларга

Президент, ижод, ихтисослаштирилган мактаблар ва бошқаларга

"ТАЪЛИМ ТЎГРИСИДА"ги Қонун

Манба: ЎРҚ-637, 23.09.2020. [@huquqiyaxborot](#)

МАКТАБГАЧА ТАЪЛИМ ВА ТАРБИЯ

боловларни ўқитиш ва тарбиялашга, уларни умумий ўрта таълимга тайёрлашга қартилган таълим туриди. Унда **6 ёшдан 7 ёшгаcha** бўлган боловларни бошланғич таълимга бир йиллик мажбурий тайёрлаш ҳам назарда тутилади.

I-XI синфларни ўз ичига олади

ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ

академик лицейларда 9 йиллик таянч ўрта таълим асосида **2 йил** мобайнида амалга оширилади

ОЛИЙ ТАЪЛИМ

2 боскичдан иборат: **бакалавриат ва магистратура**

ОЛИЙ ТАЪЛИМДАН КЕЙИНГИ ТАЪЛИМДА

таянч докторантурат, докторантурат ва мустақил изланувчаник асосида илмий даражага эга илмий ва илмий-педагогик кадрлар тайёрланади

ПРОФЕСИОНАЛ ТАЪЛИМ БОШЛАНГИЧ, ЎРТА ВА ЎРТА МАХСУС ПРОФЕСИОНАЛ ТАЪЛИМ ДАРАЖАЛАРИГА АЖРАТИЛАДИ

Бошланғич професионал таълим

касб-хунар мактабларида IX синф битирувчилари негизида кундузги таълим шаклида **2 йиллик** интеграциялашган дастур асосида белуп амалга оширилади

Ўрта професионал таълим

коллажларда давлат буюртмаси ёки тўлов-шартнома асосида давомийлиги **2 йилгача** бўлган кундузги, кечки ва сиркти таълим шакллари бўйича амалга оширилади

Ўрта маҳсус професионал таълим

техникумларда давлат буюртмаси ёки тўлов-шартнома асосида давомийлиги камидаги **2 йил** бўлган кундузги, кечки ва сиркти таълим шакллари бўйича амалга оширилади

КАДРЛАР МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ

касбий билим, малака ва кўнникмаларнинг чукурлаштирилиши ҳамда янгилашиборилишини таъминлаб, **кадрларнинг тоифаси, даражаси, разряди ва лавозими** ошишига хизмат қиласди

МАКТАБДАН ТАШҚАРИ ТАЪЛИМ ТАШКИЛОТЛАРИГА

Болалар, ўсмиirlar ижодиётси саройлари, уйлари, клублари ва марказлари, "Баркамол авлод" болалар мактаблари, болалар-ўсмиirlар спорт мактаблари, болалар мусиқа ва санъат мактаблари, студиялар, ахборот-кутубхона ҳамда соғломлаштириш муассасалари киради.